

Pressemeddelelse 21. januar 2026

Det rene drikkevand fylder 150 år i Horsens

I 2026 er det 150 år siden, der for første gang blev åbnet for hanen på Horsens' første vandværk. I dag er det rene vand en selvfølge for de fleste, men det rene vand er også – og har siden grundlæggelsen været – en kilde til folkesundhed, erhvervs- og byudvikling.

Da der lørdag den 1. juli 1876 blev åbnet for hanerne ved Horsens' nye maskindrevne vandværk for første gang, var det kun et lille fremskridt for vandforsyningen, for vandet kunne ikke løbe længere end til den første stophane. Selvom vandværket var topmoderne, var vandforsyningen i høj grad drevet af mekaniske og manuelle løsninger. I dagene efter havde vandværket derfor medarbejdere rundt i byen for at åbne for de mange stophaner, så vandet kunne løbe uhindret hele vejen fra vandværket i Egebjerg til Horsens by. Måske er det derfor, det først var den 15. juli 1876, at vandværket officielt blev indviet med tale fra borgmesteren Christian v. Jessen med lykønskninger til kræfterne bag opførslen. Det var under alle omstændigheder et enormt fremskridt for byens borgere og erhvervslivets udvikling.

Den industrielle fremgang gav byerne voksevækst. I 1850 var der således 5.827 indbyggere i Horsens. Det tal var steget til 10.501 i 1870. I løbet af de næste 30 år mere end fordobledes befolkningstallet, så det i 1901 var på 22.243. Til sammenligning er der i dag 64.418 indbyggere i Horsens.

De mange ekstra mennesker kom til byen og fik arbejde i byens hastigt voksende erhvervsliv. Når de mange mennesker fik vand af dårlig kvalitet eller havde for lidt rent vand til at kunne opretholde hygiejnen, spredtes sygdomme hurtigt til mange.

Det var derfor til glæde for såvel bystyret som borgerne, da vandværket blev indviet.

"I dag tager vi det for givet, at vandet fra hanen er rent og rigeligt. Men i størstedelen af 1800-tallet var det et tungt slid med betydelige risici, når byens borgere hentede vand ved brønde og kilder i byen. Det nye vandværk var samfundsmæssigt et stort fremskridt," fortæller Andreas Boesen, bestyrelsesformand for Horsens Vand A/S.

150 år med udvikling

Siden 1876 er der løbet meget vand gennem hanerne. Andreas Boesen supplerer ved at fortælle, at Horsens Vand i dag er i stand til at overvåge vandkvaliteten langt mere nøjagtigt, end hvad der var muligt i 1876. Vi har digital styring, energisparende pumper og følsomme overvågningssystemer med effektive alarmsystemer, hvis noget afviger fra det forventelige. Vi har ordentlige arbejdsforhold, IT-systemer og en moderne serviceorganisation. I dag leverer Horsens Vand rent drikkevand til mere end 70.000 forbrugere i Horsens. I 2026 inviterer vi alle med på en tidsrejse gennem 150 års udvikling – fra drikkevandets vej til hanen til kloakkens skjulte rør under byen.

Kontakt for yderligere oplysninger:

Andreas Boesen, Bestyrelsesformand for Horsens Vand A/S

☎ 50 98 59 92

✉ poab@horsens.dk

Fakta

Vand er en forudsætning for alt liv, siger man, men vidste du, at man mange steder i Danmark kan se, at de tidligste bopladser, er opstået dér, hvor der har været adgang til godt vand? Mange af bopladserne har senere udviklet sig til nutidens byer, men der har adgangen til drikkevand fortsat været vigtig. Tager du på en rundtur i Horsens, kan du finde flere gadenavne, der peger direkte tilbage på den oprindelige, naturlige vandforsyning: Kildegade, Hestedamsgade, Brøndsalléⁱ. Det vidner alt sammen om vandets vigtige rolle for vores liv og samfund.

Horsens Vand A/S og Odder Spildevand A/S indtrådte i 2017 i det fælles serviceselskab Samn Forsyning, hvor drift og administration er samlet, og ca. 100 medarbejdere er beskæftiget.

Læs mere om historien på www.samn.dk

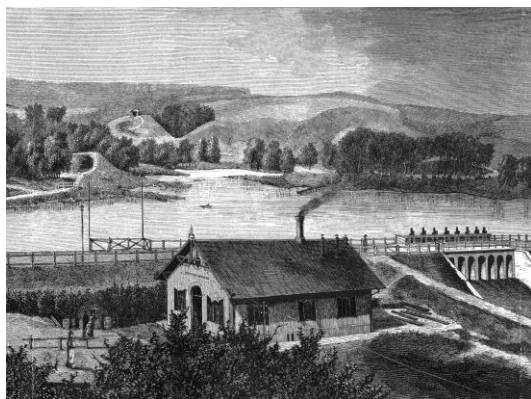


Foto: Vandværk i Egebjerg 1876, Samn Forsyning